

చారాస్తా

అసలే అరగంటకు గంటకో బస్సు. అదీ స్టేజీమీద ఆగదు. ఈ బస్సులవాళ్ళు చేసే సేవలో ప్రజలకు స్టాండింగ్ ప్రాక్టీస్, రన్నింగ్ ప్రాక్టీస్ ఇవ్వడం ఒకటి కాబోలు : యైట్ నంబర్ బస్సుకోసం నిలబడి నిలబడి కాళ్ళు పీక్కుపోతున్నాయి.

ఒళ్ళతా నీరసం. తల తిరుగుతోంది— అదేదో బస్సు వచ్చేస్తోంది. హమ్మయ్య బస్సు వస్తోంది, వచ్చేసింది. కాని, అది రీస్. రి కాదు. రి కాదు. రి ఎంతకూరాదు... నిలబడాలి. వచ్చేదాకా నిలబడాలి. . . వెయిట్ చేస్తో

అసలు జీవితంలో సగభాగం ఖర్చయ్యేది నిద్రక్కాదు. ఈ వెయిటింగ్లకు, స్వంతంగా ఓ స్కూటర్ వుంటే. అమ్మో నాకా! అయితే నిలబడు.. పోనీ ఓ నైకిలు కొనుక్కోరాదు. . .? ఆ మూలనుంచి ఈ మూలకు నైకిలా! అసలే ఎరువులేని పెంచుకుంటున్న బ్రతుకులు. . . నాలుగు రోజులు అలా నైకిలు తొక్కితే నలుగురు కావాలి. . . అయితే రోజూ ఇలా రోడ్డుమీద నిలబడాల్సిందే. నిలబడతా. నిలబడి నేను నైతం బజారుకొక ఆకారాన్ను అంకితమిస్తా. . . : ఇవ్వుగాని కొంచెం పక్కకు నిలబడు. జీవితాన్నికూడా అంకితమిస్తావా! ఇవ్వను. . . పక్కకు నిలబడతా. ఆ రోడ్ నానుకొని నిలబడితే బాగానే వుంటుంది కాని. వాడిగోల భరించలేం. . . పెన్నులవాడి గోల. ఎంత పెద్ద గొడుగో! రంగు రంగుల గొడుగు. . . రంగు రంగుల గొడుగు రంగూను గొడుగు రీటా గొడుగు రీటా. . . గొడుగు. తొడలపైకి గాను. పచ్చటి బస్సు. అదిగో బస్సు వస్తోంది. రిరి. హాంగింగ్. లేడీస్ కూడా హాంగింగ్. డ్రైవర్ హుషారుగా తోలేస్తున్నాడు. . . తోలేయడూ! లేడీస్ హాంగింగ్!. పరుగెత్తుతున్నారు అందరు. స్పీడ్. . . కోయ్. . . క్రాస్

కోనేయ్, కోనేశాడు, కో... అందేం సరసం నడిబజార్లో!. చేయి చేయి వట్టు
 కొని అలా రాసుకుంటూ. బార్యాభ ర్రలవుతే ఇంట్లో రాసుకు వూసుకు తిరగారి,
 నడిబజార్లోనా సరసాలు. కుజం మీద. అదిగో నడుంమీద చెయ్యేసి దగ్గరికి
 జరుపుకుంటూ... ప్సే!... కాలం చెడిపోయింది. నాన్నమ్మ చెప్పింది
 నిజం. కాలం చెడిపోయింది. ఆ వీర అంత విగుతుగానా... ఎందుకు?
 అందంగా కనడాలని. ఎవరికి? రోడ్డు మీద ఎవరికి? ఎవరికోసమేంటి,
 తనిష్టం. వ్యాయామంగా వొంగి పుట్ మీది పూలు కొంటున్నది. ఎంతమంది
 చూస్తున్నారో అటువైపు... వెధవలు. తొందరగా లేచి నిలబడదేం... పోనీ
 కూర్చోదేం. "సార్. పెన్ తీసుకోండి" ఎవడా వీడు...? "వుంది వద్దు"
 "ఇంకోటి తీసుకోండి సార్" ఇంకోటా? "అందంగా వున్నాయి సార్. బాగా
 రాస్తాయి" పోరా పానకంలో పుడక. ఏయ్ ఏయ్ ఏంటిది! ఎవడా నెట్టే నేది?
 ఎవడా రాస్కెల్ బస్సు తొంబై నంబర్ బస్సు! దాని స్టాప్ ఎక్కడో....
 ఇక్కడే స్టాప్ అయింది. అదెక్కడ ఆగితే అక్కడే స్టాప్ కిటికి వక్కన
 కూర్చున్న అమ్మాయి అందంగా వుంది... ఎంత పెద్ద కళ్ళో! చూస్తోంది...
 నన్నే.... అంతంత పెద్ద కళ్ళతో నేనెంత అందంగా కనిపిస్తున్నానో, వెధవది
 కాలర్ పెక్కి పోతోంది చేయి.... కాలర్ మగాడికి పైటలాంటిదట! ... అరరే
 ఆ అమ్మాయి మరొకని వైపు చూస్తోందే! వాడు అదే పనిగా ఆ అమ్మాయిని
 చూస్తున్నాడు. చీ. సిగ్గులేని వెధవ. ఎలా చూస్తున్నాడో చూడు. ఈ బస్సు
 కదలదేం?. ఆ అమ్మాయి కదిలింది. మళ్ళీ నా వైపు పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో
 అబ్బి: ఎంత బాగున్నాయి ఆ కళ్ళు. అరరే అగాగు. ఈ వెధవ బస్సు
 అప్పుడే కదలాలా? వెళ్ళిపోతోంది. అమ్మాయి వెళ్ళిపోతోంది. పోతోంది ...
 పోవుచున్నావా యమధర్మరాజా. ఛా.... ఇదేం పాట ... పోవు చున్నావా....
 కలువకనుల చినదానా ... ఓ... కలువకనుల చినదానా ... అయ్యో మన మంట
 సాల.... వెళ్ళిపోయావా వచ్చేస్తున్నారు. వాళ్ళొచ్చేస్తున్నారు ... పాడుకో-
 వక్కకు జరగండి. జరగండి. దూరం జరగండి ... ముక్కు మూసుకోండి..
 కుష్టు ... కుష్టు రోగులాళ్ళు .. దూరంగా తరిమేయండి .. వాళ్ళను దూరంగా
 తరిమేయండి.... తరిమేయండి రేపు నీకు కుష్టువస్తే?, ఆం. నా కెందుకు
 వస్తుంది? అన్నీ నీకు చెప్పే వస్తున్నాయా. బాబూ పైసా ధర్మం.... చిల్లర

లేదు పో ... వుంది కాని వేయ బుద్ధికాదు. దూరం దూరం రోడ్డుదాటి అదే శ్రే
 బాగుండు... దాచేస్తే? దాచేయ్యాలి- ఆటో, రిక్షా, నైకిలు, కారు దాటలేవ్
 వెనక్కినడూ... బస్సు హారన్, విజిల్స్, అల్లరి-ఆరే ఏమైంది? ఆక్సిడెంటా?
 పరుగు పరుగు పరుగెత్తు. కాదు ఆక్సిడెంట్ కాదు కొద్దిలో తప్పిపోయింది.
 ఎక్కడివాళ్ళక్కడికి వెళ్ళిపోతున్నారు నిరుత్సాహంగా ఆక్సిడెంటయితే బాగుం
 డేది. ట్రాఫిక్ జంప్. గుంపులుగుంపులుగా జనం ఆడ, మగ, యువకులు యువతులు
 నెట్టేసుకుంటో బోల్డు కాలక్షేపం ఆక్సిడెంట్ కాలేదు అందరు వెళ్ళిపోతున్నారు.
 వెళ్ళిపోవాలి. ఈ బస్సేది రి రాదేం! దాటాలి—రోడ్డుదాటి.. బుక్టాల్ దగ్గర
 నిల్చాని. రంగురంగుల బొమ్మలు చూస్తో రోడ్డు దాచేయాలి. ఆ బిచ్చగాళ్ళు
 దాచేస్తున్నారు. ఒకని మీద ఒకడు ఎక్కి... ఆ పై వాడు కుంటాడు. నన్న
 డిగితే గుడ్డాడు. ఆ పైవాడు కాదోయ్ దాచేస్తున్నారు. నేను దాటాలి—దాచే
 శారు. దాటలేను. అమ్మో! ఏ కారో గుడ్డుకుంటుంది. వాళ్ళకు... ఆ దాటి
 నాళ్ళకు భయంలేదు. నిండా మునిగాక చలెక్కడిది? నాకు భయం...
 చావంటే భయం. బతుకంటే భయం. ఆఫీసరంటే భయం... కోప్పడతాడు.
 కసురుకుంటాడు. ఎవరిపనీ నచ్చదు... నీరజ పనే నచ్చుతుంది.. నీరజ
 తప్పచేసినా కోపంరాదు... నీరజ ఆడది. అందమైన ఆడది- సినిమాస్టారు
 లాంటి ఆడది. అచ్చం సినిమా స్టారే, రంగురంగుల చీరలు., లిప్స్టిక్...
 ముందు సగం, వీపు పుల్ కనిపించే బ్లాజులు... ఆఫీసరెండుకు కోప్పడతాడు?
 నీరజకూడా ఆఫీసరే - ఆఫీసర్ కు ఆఫీసర్... ఆఫీసర్ స్కెవర్. నీరజ
 నాకంటే జూనియర్... సర్వీస్లో. వయసులోకాదు- కాని తారుమారైంది.
 ప్రమోషన్ కొట్టేసింది. తారుమారవుతుంది. ఆఫీసులో ఆడవాళ్ళంటే అంతా తారు
 మారే-సుబ్బిగాని సీటు థాళీ ఐతే నీరజేం చేసింది? తన సిస్టర్ ను అంటే ఇంకో
 నీరజను అపాయింట్ చేసింది అంటే పాపం గిరిగాడు! ఎంత అవస్థలో-ఎన్ని
 కష్టాల్లోవున్నాడో? వాడెంతో చురుకైన వాడు కాని వాడెక్కడికి పోయినా అక్కడ
 నీరజలు వాళ్ళ చెల్లెండ్లు ఎదురవుతున్నారు. వాడి చురుకుదనం వాడిలోనే
 నమాధి! అందుకే వాడంటాడు. ఒరే కన్నా నేను ఆడదానై పుడితే బాగుం
 డేదిరా అని... పాపం! వాడి కుటుంబ పరిస్థితి చూస్తే జాలేస్తున్నది వాడు
 ఉద్యోగం చేస్తేనే వాళ్ళింట్లో పొయ్యిలో పడుకున్న పిల్లి శాశ్వతంగా లేస్తుంది
 అప్పటిదాకా దాన్ని లెమ్మనడానికి ఎవరికీ దమ్ములేవు.. నీరజను కాదన

హానికీ ఎవరికీ దమ్ములేవు. అందుకే చెల్లెల్ని తెచ్చి పెట్టింది ఆఫీసులో. అచెల్లెలిక ర
 ఏదో కారణాలతో రెక్కరర్. యు. జి. సి. ప్లేట్లు రాకముందే నాలుగంకెల జీతమట!
 అయినా అతని బార్యకూ ఉద్యోగం స్టాండర్డ్ ఆఫ్ లివింగ్ పెరుగొద్దూ! ఆ
 టీవీలు ఎవరు కొంటారు పైవ్ స్టార్ హోటళ్ళు నెవరు పోషిస్తారు...? నీరజకో
 చెల్లెలు లేకపోతే గిరిగానికా ఉద్యోగం వచ్చేది. నీరజ మిస్ కాదు. అయినా
 మిస్ లా గుంటుంది. ఆమె మిస్టర్ కూడా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. తన ప్రావీ
 ల్స్ ను, రంగురంగుల చీరలను, వీపును పలుచని కొంగులోంచి ఎత్తిన
 ముందు బాగాన్ని చూపిస్తున్నట్టే... అప్పుడప్పుడు స్కూటర్ ను, బర్తను
 చూపిస్తుంది. తమకో ఖరీదైన కుక్కపిల్ల కూడా ఉన్నట్టు మాకెలా తెలి
 యాలి...? కుక్క పిల్లనూ తెస్తుంది ఆఫీసుకి—దాన్ని కూడా ఎంతో ఆప్యాయంగా
 వలకరిస్తాడు ఆఫీసర్. నీరజ కుక్కపిల్లకు ఎంతో ఖరీదైన ఆహారం
 పెట్టి పెంచుతోంది... పెంచదూ, తనకు ఉద్యోగం తన బర్తకు ఉద్యోగం
 రేపు ఆ కుక్కకి ఓ ఉద్యోగం ఇప్పిస్తుంది. పాపం గిరిగాడు... నేను
 కుక్కయి పుట్టినా బాగుండేదిరా అంటాడు. వాడి దిగులు. వాడి కష్టాలు వినే
 దెవ్వరు? అమ్మా, నాన్న. చెల్లెలు, తమ్ముడు వాడి మజాలమీద... ఏం
 చేయాలా అని ఏడుస్తాడు ఏం చేయను..? నేనూ మగవాణ్ణే! ఉహ్...
 గుప్తమంది నెంటువాసన. కొంగుమొహానికి తగిలేలా తీసి వేసుకొని పోతోంది
 గబుక్కున ఆ కొంగుబట్టి లాగితే బాగుండేది - అంత నిర్లక్ష్యమా...
 వక్కన మగవాడు. పోనీ ఓ మనిషి వున్న ధ్యాసైనా లేకుండా కారు దగ్గరికి
 పోతోంది మజాల్ని గుద్దుకుంటో... డబ్బున్నోళ్ళకు పొగరెక్కువ. క్లబ్బుల్లో
 వడి పొద్దుతారందుకే. పశువులా రాసుకుంటూ పోతోంది. నిర్లక్ష్యం ఒంటి
 మీద నిర్లక్ష్యం. అందుకే ఆ గుడ్డలు చూడు. సగం ఒళ్లు కనిపించేలా. అది
 ఫ్యాషన్... ఈ మోడర్న్... ఈ సివిల్ లైట్ వరల్డ్ లో లేడిస్ ఇలాగే వుంటారు...
 హిందీ సినిమాల్లో ఆడవాళ్లు ఇలాగే వుంటారు. తెలుగు సినిమాల్లో మాత్రం
 వుండరా?... ఇటువంటి విషయాల్లో మాత్రం పోటీలకు కొదవలేదు.. పోటీలు
 వడి తగ్గిస్తున్నారు — అమ్మాయిల దుస్తుల్ని దుక్కాననులా... అవునూ.
 ఏదీ బస్సు? ఎనిమిది రాదేం ఎక్కడున్నా ఏక్కిడెంటా!
 బా... ఎప్పుడూ కీడునే శంకిస్తుంది వనసు. ఆరోజు... రవీంద్ర
 భారతి ముందు ఆక్కిడెండ్. అప్పటిదాకా అతని మీద ఒరిగి కౌగిలించుకొని

.... పట్టికేసి గర్వంగా చూస్తో... డాం అని కిందబడింది... స్కూటర్ మీద
 నుంచి- స్టాచూ దగ్గర.... ఆమె చీర... పాపం... అని జాలేసింది. తలా ఒక
 విధంగా ఆదుకొని... దెబ్బలంతగా తగలనందువల్ల... వాళ్లు మళ్ళీ స్కూటర్
 మీద వెళ్ళ గలిగేట్లు చేశారు... అప్పుడు బుద్ధిగా కూర్చుంది. అలా కూర్చుంటే
 ప్రమాదం ఎందుకు జరుగుతుంది?... నడిపేవాడికి కితకితలు పెట్టికులికిస్తే
 ఊరుకుంటాడా?... ఉర్కోడు దేనికో గువ్వేస్తాడు... అదిగో వస్తోంది. హమ్మయ్య
 ఇప్పటికీ ఈ రి కి దయ కలిగింది... జరగండి... జరగండి... ఆ సోదాబండి
 తీయడేంటి? ఆటోవాలా జరగడేంటి? రి వస్తోంది... పక్కకు వక్కకు జరగండి
 ఆగినంక ఎక్కండి... ముందు నన్ను ఎక్కనీయండి ఆరర్రర్రర్రర్రర
 ర్రరరే... ఆగదేం పోతోంది... వెళ్ళిపోతోంది... రి వెళ్ళిపోతోంది... ఇంత సేపు
 పడిగాపులు కాశానా దీనికోసం పోతోంది... బస్కెట్ కడమంటె మాటలా:
 దానికి రెకమెండేషన్లు కావాలి... అదిగో చూడు అక్కడ ఆగింది... లేడిస్
 ఎక్కేస్తున్నారు. బస్సుకూ మగబుద్ధే... ఈ వక్షపాతం అపెన్సే... అపెన్సే...
 అపెన్సే... డిపెన్సే... డిపెన్సే, సరళ తమ్ముడు డిపెన్సేలో చేరాడట... పాపం
 సరళ మంచిది... పాపం అనడం ఎందుకు?... సరళ మంచిది. ఫరవాలేదు
 ఆడవారంటె దురభిప్రాయంలేదు... సరళ మంచులో తడిసిన మల్లెలా...
 కవిత్వం వచ్చేస్తుందోయ్... చల్లగా మాట్లాడుతుంది, వెకిలిగా నవ్వుడు వెకిలి
 వేషాలు వేయదు. ఒళ్లును నిర్లక్ష్యంగా... చూసుకొమ్మని ముందు పెట్టడు... మన
 సులు వెడగొట్టడు, సరళ మంచి స్నేహితురాలు... నీరజ?... ఈ నీరజ మళ్ళీ
 మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తుకు వస్తుంటుందే?... నీరజను చూస్తే కొంగుపట్టుకోవాలని
 పిస్తుంది. చాలా? అది నీ వీక్ నెస్ బామ్! హిందా? ఇంగ్లీషా?
 ప్రతి మనిషికో వీక్ నెస్ వుంటుందట. నీరజ వీక్ నెస్ ను రెచ్చగొడు
 తుంది ... ఆ కిటికీని మూసేయ్ సరళ తన ఉద్యోగాలతో ఇంత
 కాలం కుటుంబాన్ని పోషించింది. తమ్ముణ్ణి చదివించింది. ఇంకా పెళ్ళి చేసు
 కోలేదు... కట్టిన చీర కట్టకుండా కొన్ని నెలలదాకా పోనీ ఓ నెలదాకా
 కట్టుకునే రంగు రంగుల చీరలు లేవు సరళకి. నీరజకున్నాయి.. అదిగో
 మళ్ళీ కిటికీ తెరిచావ్... నీరజ చీరలన్ని ఉల్లిపొరల్లాంటివి. ఆమె ఖర్చు చూస్తే
 కోపం... అసహ్యం... ఏం ఎందుకు? తనిష్టం. సంపాదిస్తున్నది.. ఖర్చు పెడు
 తున్నది. అదే. అదే. అలాంటి దుబారా ఖర్చుకోసక యెందుకు సంపాదిం

చాలి? పావం. ఏ గిరిగానిలాంటి వాడికో ఆ ఉద్యోగం యిస్తే... అయితే ఆడ వాళ్లు ఉద్యోగాలు చేయకూడదా? చేయాలి. సరళ చేయాలి, నీరజ చేయకూడదు ఎందుకుచేయకూడదు ఎంతమంది నీరజలో! ఎనెన్ని ఆఫీసుల్లో ఎంతెంత మంది ఆరోగ్యాలు ఖరాబు అవుతున్నాయో? మగవాళ్ళూ వున్నారోయ్ విలాసానికి ఉద్యోగాలు చేస్తూ, మతులపోగొట్టే పోకిలారాయిళ్లు—వాళ్లనూ తరిమేయ్... నీరజను మరిచిపోవాలి... నీరజను మరచిపోవాలి. తలనొప్పి... నీరసం... కాళ్లు పీక్కుపోతున్నాయి... తల వేడెక్కిపోతున్నది. ఈ మెదడు ఆబిడ్స్ చొరస్తాలయిపోయింది. వా హ నాలు అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నట్టు ఒకటే ఆలోచనల ముసురు కొంచెం సేపు కూర్చుంటే బాగుండు కాని ఎక్కడ? ఎక్కడ? మూడవ పాద మెక్కడా? అంటే .. ఇక్కడా అని తల చూపించాడట బలి... బలిచక్రవర్తి? శిబి చక్రవర్తి? ఏదో ఒక చక్రవర్తి. ఏదో ఒక చక్రవర్తికాదు బలి చక్రవర్తే. ఏవిటో ఈ మధ్య జ్ఞాపకశక్తి కూడా మందగిస్తున్నది. మందగించదూ మరి. అదిగో డేంజర్ రైలు పట్టాలు క్రాసింగ్. నా రెండు పాదాలు ఎక్కడ పెట్టను? బస్సులో పెడదామనుకుంటున్నాను... రావడంలేదు. రోడ్డుమీద పెట్టాను నిలవడంలేదు. పోసీ హోటల్ వైపు నడిస్తే-బాగానే వుంటుంది... కాని రోడ్డు దాటాలి. ఆమ్మో రోడ్డు దాటడమే!... అయినా నా జేబులంత బరువు కాదు... ఇంకో ఎనిమిది వస్తే బాగుండు.

ఆ పోస్టర్ ముందు కుర్రాడు అలా వెర్రివాడిలా నిలబడి చూస్తున్నాడేం! కొత్త పోస్టర్. ఓ అమ్మాయిని అన్ని కోణాల్నించి చూపిస్తున్న పోస్టర్. అలాగే గుడ్లప్పగించి చూస్తున్నాడు అమ్మాయిని. ఛా ... ఎలా నిల్చుందో కెమెరా ముందు .. అదేనా ఆ రంగం సాధించిన ప్రగతి?...

ఆ కుర్రాడింకా చూస్తూనే వున్నాడు. ఇన్ని వాహనాలొస్తున్నాయి. ఇంతగోల సృష్టిస్తున్నాయి... ఏవీ ఆ కుర్రాని ధ్యాస మళ్ళించలేకపోతున్నాయి. చెడిపోతున్నారు... కుర్రాళ్ళంతా చెడిపోతున్నారు. వెనకటి రోజుల్లో కుర్రాళ్ళెలా వుండేవారు? ఆ రోజులు వేరు... ఆ కళారాధన వేరు. ఆ మనుషులు వేరు కల్తీలేని సరుకులు దొరికేవి... కల్తీలేని భావాలు పొంగేవి. 'సర్-వెంజ్'

వుందా? ఎవడా వీడు నేనేమన్నా బ్యాంక్ ననుకున్నాడా? చేంజ్ (చిల్డ్ర)కోట్టు
 ననుకున్నాడా?... అందంగా నవ్వుతూ అడుగుతున్నాడు. వీడి అసాధ్యం మండి
 పోనూ... వీడూ నెక్కిగానే ఉన్నాడు... చొక్క గుండీలు తీసి, చాతి ఉబ్బించి
 అమ్మాయిలనే అంటున్నాంగాని... అబ్బాయిలూ నెక్కిగానే తయారవుతున్నారు
 రోడ్గమీదకి. "సార్, చేంజ్" లేదు. ఉంది ఇవ్వను. ఎందుకివ్వాలి? ఇలాంటి
 వెధవలకి సహాయ నిరాకరణ చేయాల్సిందే. అప్పుడుగాని దారికి
 రారు. అంతంత ప్యాకెట్లు, షాపింగ్, షూటింగ్, షర్టింగ్, శారీంగ్, నెలెక్ట్,
 జార్జెట్, వీళ్ళకు డబ్బెలా వస్తుందో? అంత పెద్ద పొట్ట ఆయనకెలా వచ్చింది.
 ఇంత నేపు నిల్చున్నా యెద్ రాలేదు. వచ్చిన ఆ ఒక్కటి ఆగలేదు... విమా
 నంలో నెతే ఈపాటికి కాళ్ళీరునుంచి కన్యాకుమారి దాకా పోవచ్చు. బస్సులో
 ప్రయాణం చేసే బతుకులకు వదిలిపోమీరు సీతాఫల్మంది పదివేల కిలో
 మీటర్లంత దూరం. కాబట్టి.. బట్టి. బట్టి.. యంత్రం, ఎక్కడో విన్నానబ్బా.
 ఎక్కడబ్బా! ఎక్కడబ్బా, పాలడబ్బా... అమ్మో పాలడబ్బా! అరచి చంటా
 డికోసం పాలడబ్బా తెమ్మంది... పాలడబ్బా కొనాలి... చంటాడు అప్పుడే
 డబ్బు లాగేస్తున్నాడు.. జేబర్లో డబ్బాకు సరిపోయే డబ్బుల్లేవు! ఆఫీసునుకో
 గుర్తున్నా ఎవరైనా అప్పడిగేవాణ్ణి! నాలాంటి గుమాస్తాల బ్రతులు—క్రావడి
 ఎందుకు? అదో బరువు. నాలాంటి గుమాస్తాల బతుకులు అప్పులపోలే. అసలు
 గుమాస్తాలంతా అప్పులు చేస్తున్నారా? వీరేశం అప్పులు చేశాడా? వాడెందుకు
 చేస్తాడు... అత్తగారి ఆస్తి బోల్డెంత వుంది. మరి ఉద్యోగం ఎందుకు చేస్తాడు?
 అదో సరదా... కాదు అమ్మాయిలకోసం.. అయితే గుమాస్తాలంతా గుమాస్తాలు
 కారు. ఉదాహరణకు నీరజ. మళ్ళీ నీరజ! తప్పేముంది? ఫర్ ఎగ్జాంపుల్...
 నీరజ వుంది. గుమాస్తాలా ఉదా? లేదు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ల ఆఫీసులూ ఉంది.
 అప్పులు చేస్తుందా... ఇస్తుందా? ఇస్తుంది. ఇస్తుందా?.. ఏమో నాకైతే యెప్పుడూ
 యివ్వలేదు. కాని యివ్వగలుగుతుంది. సరళ అప్పు ఇవ్వ గలుగుతుందా,
 లేదు. ఇస్తే పుచ్చుకుంటుంది. అంటే "ఈ ఆఫీస్ అనే వ్యవస్థ ఒక వైపు
 అప్పులు ఇచ్చే వాళ్ళను, మరోవైపు పుచ్చుకునే వాళ్ళను తయారు చేస్తున్నది."
 వెరీగుడ్ ఫ్రెండింగ్. ఇంతకి నా... అదే చంటాడి పాలడబ్బా సంగతేంటి,
 చంటాడికి పాలడబ్బా కొనలేని అసమర్థుడినా? ఈ అసమర్థత నాదికాదు.

వ్యవస్థది... శెబాస్! వచ్చే జీతం డబ్బులను దుర్వినియోగం చేసి... అసమర్థులు
 ఖర్చులు పెట్టి చంటాడికి పాలడబ్బా కొనలేకపోతే అది నా అసమర్థత. కాని
 వచ్చిన జీతం నేను, నా భార్య ఎంతో పొదుపుగా వాడినా మా మొట్టమొదటి
 సంతానం పాలడబ్బాకు మిగులుతూ లేదంటే అది మన ఆర్థిక వ్యవస్థ లోపం
 కాదా? వెరీ గుడ్డోయ్.

మనసులో ఏమిటి అల్లరి!... ఆఫీసులో అల్లరి... బస్లో అల్లరి... రోడ్డు
 మీద అల్లరి... భరించలేని అల్లరి... అందుకే పట్నం వదిలి... ఏ వల్లెకైనా పారి
 పోవాలనిపిస్తుంటుంది. పల్లెల్లో అల్లరి ఉండడా బుజ్జివాయనా... పార్టీలు పల్లెల్లో
 ఎలా కొట్టుకుంటాయో తెలుసా? చంటిగాడు అల్లరి చేస్తాడు— ముద్దొస్తుంది.
 ఆ లారీ మాత్రం చెవులను గుద్దేస్తుంది. ఎంత కసో దానికి మనుష్యులంటే!
 రాక్షసిలా అరుస్తుంది. ప్రాణాలు తీస్తుంది. రాక్షసిని చూశావా యెప్పుడైనా,
 చూశా... సినిమాల్లో. సినిమాల్లోనా! నీ పెళ్ళాం మంచిది కాబోలు... మీ యింటా
 యన... అదేనోయ్ యింటి ఓనర్... ఉత్తముడా? చరిత్రలో చదివావా! ఈ
 దేశాన్ని అప్పుడప్పుడు రాక్షసులు పరిపాలిస్తుంటారటగా!... అప్పుడప్పుడు...
 ఇప్పుడు కాదులే. ఏమో కావచ్చు... పోవచ్చు... రావచ్చు కాని ఆ కొండముచ్చు
 ఇంకా అక్కడే వున్నాడేం. పోస్టర్ అమ్మాయిని చూడటం అయింది. ఆ
 కళ్ళతో రోడ్డుమీది అమ్మాయిల్ని కొలుస్తున్నాడు. నిన్ను మా సమస్యల్ని
 పరిష్కరించే సంస్కర్తగా కాక ఇలా తయారు చేసుకుంటున్నాం నాయనా.

జరగండి సార్... ఎందుకు సార్? ... పండ్లబండి సార్... ఆమె పండ్లు
 ఎంత ఎర్రగా... ఎవరి చెంపల్లో కొరికొచ్చినట్టు... ఆమె పిల్లికళ్ళ జబర్దస్తీగా
 చూసాయి. జబర్దస్తీ, ఈ బస్తీలో జబర్దస్తీ లేకపోతే వ్యాపాతం నడవదు. చేయి
 వేస్తే చాలు పండ్లు రాల్తాయి అంటుంది. అరడిపండు, ఓల్డ్ జోక్, ఓల్డ్... అదిగో
 వచ్చేస్తున్నాడు పరంధామయ్య, కడవంత గుమ్మడి కాయ కత్తిపీటకు
 లోకువ... చెట్టంత మనిషైనా సరే అప్పు తీసుకున్నాడంటే పరంధామయ్య
 ముందు గడ్డిపోవే... నడిబజార్లో నిలబెట్టి దులిపేయగలడు. అమ్మో వచ్చేస్తు
 న్నాడు... ఆరతి డెలివరీకి చేసిన బాకి వారం రోజుల్లో ఇస్తానన్నాను. ఎన్ని
 వారాలు గడిచాయో, ఈ పరంధామయ్య దినాలు, వారాలు, చా—అప్పిచ్చిన

వై ద్యుల్ని యిలాగేనా తిట్టేది! హమ్మయ్య వెళ్ళిపోయాడు , , , పరంధామయ్య
 వెళ్ళిపోయాడు. . . ఈ పెన్నులవాడి గొడుగు తల వుపయోగపడింది.
 పెన్నుల వాడా. . . పెద్దగొడుగువాడా వర్ణిల్లు. . . వర్ణిల్లు. నీ గొడుగు ఇంకా
 ఇంకా పెద్దదె వర్ణిల్లుగాక! మమ్మల్ని అప్పలవాళ్ళ బారి నుండి ఈ రోడ్డుమీద
 కాపాడుగాక.

రేస్ కోర్స్. . . రేస్ కోర్స్. నడిబజార్లో రేసేమిటి వీడిమొహం! రేస్
 టుక్సోసార్, అదేం చీరజారిపోయిందా . . . జార్సే కట్టుకున్నదా. రేస్. . . రేస్
 టుక్సోసార్ . . . ఆ(ఆ(. . . రేస్ కోర్సే. . . ఆమెను చూస్తుంటే రేస్లో
 గుర్రంలో పరుగెడుతోంది గుండె సినిమాల్లోకంటే అధ్వాన్నం. అది బ్లౌజా-
 వొట్టి బ్రా. . . గుర్రాలుకాదు. రైళ్ళు పరిగెడుతున్నాయి గుండెలో. రైలు
 వేగంగా పరిగెడుతుందా? గుర్రమా? ఎదో ఒకటి గుండె మాత్రం ఆ రెండిం
 టికంటే వేగంగా కొట్టుకుడిది ఇలాంటి మాంసము ముద్దను చూస్తే. . . అదేదో
 ఆనందం, ఆరాధన, ప్రేరణకాదు వుత్త వాంఛ. బ్రష్టుడ్నిచేసే వాంఛ. ఆ
 అబ్బాయి ఆమె వెనకే నడుచుకుంటో పట్టుకొమ్మనే పచ్చని వీపును. . . జారి
 పోతున్నదా అనిపించే చీరను చూస్తో ఆలా పిచ్చిగా నడుస్తున్నాడు. ఎవరైనా
 ఆమెను పక్కకు తీసుకపోయి ఆ చీరకాస్త మంచిగాకట్టి వీపును, ఆమె వక్ష
 సంపదను కప్పే బ్లాజ్ వేస్తే బాగుండును . . . ఎన్నో చూపులు
 నడుస్తున్నాయి ఆమెవెంట. ఎదట్నించి చూసి కొందరలాగే
 నిలిచిపోతున్నారు. వాహనాలన్నీడు తగ్గి, ఆటోవాలతల
 బయటికి పెట్టి, కార్లకు తలలు మొలిచి, వీపులకు మొహాలు మొలిచి... ఒక్క
 శ్రీ ఒకమాసంముద్ద... అన్ని మనసుల్నిలాగి అందుకే అన్నారుఅటంబాంబులో
 ... హైడ్రోజన్ బాంబ్లోనూ లేదు అతివలోనున్న శక్తి... అదీ నేవర్... హారన్
 హారన్... హారన్స్ విజిల్స్... జల్లీ చలో... అరరరరె... రే వీమయిందేమయింది
 అక్సిడెంట్... జాబోయ్ అక్సిడెంట్ రండి... రండి అక్సిడెంట్ జరగండిజరగండి
 జరగు... రక్తం... రక్తం... రక్తం మడుగులో... అబ్బాయి... ఇందాకటి అబ్బాయి
 ... పిచ్చిగాచూస్తూ నడిచి ఏదో ఫ్యాక్టరీ బస్ అయిపోయింది... అంతా అయి
 పోయింది కొనప్రాణం కూడా లేదయ్యా బాబు ముందునుంచి ఆమెను చూస్తూ

కట్ కోసి అబ్బాయిని శవంగా మార్చాడు డ్రైవర్. వెనకనుంచి ఆమెను పిచ్చిగా చూస్తోనడిచి, బస్సును చూసుకోలేదు అబ్బాయి. ఆమె ఆటో యెక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఆ పనికాస్త ముందు చేస్తే బాగుండేది. అయినా అద్దంలో చూస్తూ ఆటో డ్రైవరో హంతకుడు కాడా! ఆమెకు తెలియదు. తన వెనక ఏం జరిగిందే! పాపం అబ్బాయి అమ్మా నాన్నలకు నొక్కడేనో... ఎంత గారాబు బిడ్డో... ఎంత దారుణం? చుట్టూ యిన్ని సమస్యలు పెట్టుకొని ఎందుకీ మతు?

రోడ్డుకో అందమైన దృశ్యాన్ని అంకిత మిచ్చి ఆమె అబ్బాయి జీవితాన్ని బలి తీసుకుంది. చీ...చీ...ఎంత నీచంగా ఆలోచిస్తున్నాను. ఈ కుర్రాడి మరణానికి ఆమె ఎలా బాధ్యురాలు? అంతామాయ! అంతా మాయ అనుకుంటే ఎలా? ఆమె కారణం ఆమె ఎలా కారణమవుతుంది? ఆమె యిష్టం... ఆమె యిష్టం వచ్చినట్లు వుంటుంది. మాట్లాడితే వుండి వుండనట్లున్న ఆ కాస్త బట్టలను విప్పేసి నడుస్తుంది. పక్కనున్న భర్తకు... ముఖ్యంగా ఆమెకే అభ్యంతరం లేనప్పుడు మరొకరికేం అవసరం? జరిగే వ్రతి ఆక్సిడెంట్ కు శ్రీయే కారణమైనట్టు ఏవిటా ఆలోచన? అసలు చూసే కళ్ళలో మార్పు రావాలి. రోమాంటిక్ రైటర్స్. పేర్లెందుకులే ఏమన్నారు? నీది కానపుడు పూవులా... స్త్రీ సౌందర్యాన్ని అలా చూస్తూ ఆనందించు. కాని స్వామీ ఈ సౌందర్యం పూవులాంటి సౌందర్యంకాదే చూస్తూ ఆనందించడానికి!

అయినా అలా చూస్తాడా? అబ్బాయిదే తప్ప... అలా ఆడవాళ్ళను చూస్తూ నడుపుతాడా? డ్రైవర్ దే తప్ప... మన శాస్త్రాలు ఏం చెబుతున్నాయి? ... చెబుతున్నాయా? కెప్పాయా?... ఏదో ఒనాటి కానీ. పురాణాలు ఏం చెబుతున్నాయి? "పర శ్రీని తల్లితో సమానంగా చూడుము,"

మరి మన నవలలు ఏం చెబుతున్నాయి? మన సినిమాలు ఏం చెబుతున్నాయి? వాల్ పోస్టర్లు ఏం చెబుతున్నాయి? బజారేం చెబుతున్నది?... ఫారన్ కంట్రీస్ లో యింతకంటే అధ్యాన్నంగా వుంటుంది డ్రెస్సింగ్ సర్ల

మందు యెక్కడైనా నల్లమందె. వాళ్ళేదో గొప్పగా బతుకుతున్నట్లు ఎందుకీ
దొంగ సాకులు.

లక్ష్మి చెప్పి. ఆమె శవ్వలేదిందులో - నా రేడియో వాల్యూమ్ పెంచి
నందుకు పక్కంట్టా తలనొప్పి లేచిందంటే ఎట్లా? మతిలేని అబ్బాయిగతి
యింతే... అసలు గంతులుకట్టి పంపాలి... ఇలాంటి అబ్బాయిల్ని బజారుకి
యెండుకంటె.... బజార్ని సంస్కరించలేంగా - ఇవీ నీతి... ఇదే నీతి? నుమతి
నీతి. భర్తృహరి నీతి. కవి చాడప్ప నీతి. ఏయ్ కోతి అడ్డంలే హమ్మయ్య
యైవ్ వస్తోంది. వచ్చేసింది. నాకు ఆక్సిడెంట్ జరగక ముందే తొక్కేస్తా
ఎట్లాగైనా యెక్కేస్తా... నొక్కేస్తా.. పో..పో..పో... అందర్ చలోబాయ్... ఆం.
ఎక్కు... ఎక్కు... రైట్... హమ్మయ్య ఎక్కేళాను రైట్... కదలదేంకొట్రాఫిక్
ణాం సార్.

[ఆంధ్రజ్యోతి వీక్లి 8.8.1980]

